

SomDefensores alerta de conductes policials desproporcionades i amb component de càstig en el marc de les protestes #NOatTheDistrict

La xarxa d'observadors del dret a la protesta SomDefensores reactiva la seva activitat de monitoratge i denúncia de presumptes vulneracions de drets humans a l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Barcelona, 21 d'octubre de 2022.- SomDefensores ha reactivat la seva tasca de seguiment i denúncia de presumptes vulneracions de drets en el marc de la jornada de protesta del passat 19 d'octubre, sota la crida de #NoATheDistrict. La protesta en contra de la inauguració del congrés mundial d'inversors del sector immobiliari 'The District' va ser convocada per diferents entitats socials, sindicals, veïnals i polítiques. SomDefensores va identificar diverses conductes policials desproporcionades, que poden ser considerades accions de càstig.

El dispositiu d'observació -que va comptar amb dos equips: un a la via pública i un altre de seguiment a les oficines- va realitzar una cobertura integral de la mobilització. Si bé l'equip d'observadores desplegades a la via pública no va poder accedir a l'interior de la Fira de Barcelona, on més de 60 manifestants van concentrar-se de manera pacífica durant més de dues hores; l'equip a les oficines va fer el seguiment pertinent i a temps real de la mobilització a través dels mitjans de comunicació que van donar-li cobertura.

Durant el procés d'observació es va detectar que, **almenys en un cas, es va produir una actuació desproporcionada d'agents dels Mossos d'Esquadra en el moment en què custodiaven les manifestants fora del recinte.** D'acord amb un vídeo publicat per La Directa (adjunt a la comunicació) s'observa que l'actuació no respon a cap finalitat lícita: l'agent va retorçar el braç d'un jove –que va manifestar que li estaven fent mal- quan ja havia estat reduït per dos agents que el conduïen fora del recinte. Per tant, a les imatges hi ha indicis que la intencionalitat no era únicament custodiar-lo fins l'exterior, sinó infligir-li dolor, la qual cosa suposa un component de càstig, prohibit pel dret internacional dels drets humans.

L'equip de SomDefensores va registrar que 5 persones més van denunciar la mateixa conducta policial (retorciment del braç de les manifestants) en el moment en què els agents se'ls enduien fora del recinte. Les mateixes persones també van denunciar a l'equip d'observadores l'ús repetit d'insults i vexacions verbals en contra seva.

A més d'aquesta pràctica, s'han documentat, també, els següents fets destacats:

- **Una persona detinguda dins del recinte de la Fira de Barcelona** i traslladada a la Comissaria de les Corts, sota l'acusació d'atemptat contra l'autoritat. El mateix dimecres a les set de la tarda, el detingut va quedar en llibertat amb càrrecs. La detenció podria ser innecessària perquè en cap cas comporta una situació greu. En aquest cas s'hauria pogut identificar el jove, i en tot cas, tramitar la denúncia policial sense detenció. En molts casos s'abusa de la detenció quan la identificació seria suficient. La persona detinguda és la mateixa que s'ha presentat a l'apartat anterior, en el qual es fa esment del comportament policial en l'acte de reduir i traslladar el jove a l'exterior del recinte.
- **Una persona va patir un traumatisme cranioencefàlic**, presentant convulsions, després de caure al terra quan un agent de policia (T8Z038) va carregar contra un grup de persones que marxava de la zona, una vegada desconvocada la protesta. La dona va requerir l'atenció dels serveis mèdics per estabilitzar-la i traslladar-la en ambulància a l'hospital. Així mateix, va haver de ser atesa per una lesió al canell a causa de la maniobra policial utilitzada per enretirar les manifestants de l'interior del recinte. Aquesta lesió va suposar que l'haguessin de sedar i la immobilització del braç. Actualment està en observació per valorar la necessitat de tractament quirúrgic.
- Més de 10 manifestants que es trobaven a l'interior del recinte van patir contusions a braços i canells.
- **La identificació d'unes 60 persones que van entrar a dins del recinte de la Fira de Barcelona.** Totes elles es troben actualment a l'espera de saber si aquestes identificacions es materialitzen en propostes de sanció.
- **La identificació d'un periodista de La Directa quan estava enregistrant una detenció.** Aquest cas coincideix amb el cas que s'ha esmentat a l'inici de la comunicació. El periodista de La Directa, David Bou, es trobava a dins del recinte de la Fira de Barcelona des d'on retransmetia el transcurs dels fets. Si bé en David Bou es trobava a dins del recinte com a periodista, se li va obstaculitzar la seva tasca en el moment que enregistrava la detenció d'un dels manifestants. En aquell moment, el periodista va rebre l'ordre del comandament policial d'aturar la gravació, sota l'al·legació que havia de mostrar la seva identificació (document adjunt núm. 1). Tot i insistir que era periodista, els agents en qüestió li van prendre les dades i el van obligar a sortir del recinte immediatament, obstruint la seva feina, així com limitant el dret a la informació, recollit en una multitud de tractats i convencions internacionals (article 19 del Pacte

Internacional de Drets Civils i Polítics o l'article 10 del Conveni Europeu de Drets Humans).

- **La identificació d'una de les observadores de l'equip de SomDefensores, degudament identificada amb l'armilla verda**, quan estava acomplint la seva tasca, enregistrant amb el seu telèfon mòbil. L'equip va notificar a les autoritats la seva presència a la via pública el dia 18 d'octubre, motiu pel qual estaven informades de la seva tasca i funció, que requereix, necessàriament, l'enregistrament d'imatges.

La Llei Orgànica 4/2015 de Protecció i Seguretat Ciutadana (altrament coneguda com a Llei Mordassa) no sanciona la gravació d'imatges d'agents policials. El que la llei tipifica com a infracció greu és el seu ús no autoritzat, en cas que s'estigui posant en perill la seguretat personal o familiar dels agents, de les instal·lacions protegides o l'èxit de l'operació. En aquest sentit, l'informe conjunt del relator especial sobre el dret a la llibertat de reunió pacífica i d'associació, i el relator especial sobre les execucions extrajudicials, sumàries o arbitràries de Nacions Unides, en relació a la gestió adequada de manifestacions han reconegut el dret de totes les persones *"a gravar una reunió, la qual cosa inclou gravar l'operació de manteniment de l'ordre"*. Així mateix, destaca el dret a observar, fiscalitzar i gravar les protestes (A/HRC/31/66. Apartat F. Paràgraf 71).

La documentació gràfica és essencial per a fer possible la tasca com a observadores. L'equip de SomDefensores condemna la identificació del periodista David Bou, així com d'una de les seves integrants, ja que és una manera de condicionar la feina d'ambdues parts, com a periodista i com a defensora de drets humans en context de protesta.

Per tot l'anterior, demanem que s'avaluïn les actuacions dels agents implicats i que s'investiguin d'acord amb els procediments establerts dins del cos de Mossos d'Esquadra i de la Divisió d'Afers Interns del cos. Així mateix, que es garanteixi la tasca de defensa dels drets humans que duu a terme l'equip de SomDefensores.

SomDefensores és una xarxa de monitoratge i denúncia de presumptes vulneracions de drets humans en context de protesta a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. La xarxa, creada arran de la convocatòria del Referèndum d'autodeterminació l'1 d'octubre de 2017, es va reactivar per primera vegada amb el dispositiu que es va posar en marxa el passat 19 d'octubre a Barcelona, després de gairebé un any d'inactivitat. Algunes de les entitats que formem part de SomDefensores –Novact i Irídia- hem decidit relançar aquesta eina d'observació i documentació com a garantia del dret a la protesta i l'exercici

de drets fonamentals.

Per més informació: dispositiu@somdefensores.cat